

PREOBRAZBA V KMETIJSTVU

POGOVOR Z ERKANOM AKTAŞOM

Pogovor pripravil Tarsus Ticaret ve Sanayi Odasi

ŠTUDIJA PRIMERA: KMETIJSTVO IN KROŽNO GOSPODARSTVO

Prof. dr. Erkan Aktaş, Mersin University

Erkan Aktaş je član fakultete na Univerzi v Mersinu, Ekonomska fakulteta in upravne vede, Oddelek za ekonomijo. Njegova strokovna področja so kmetijska ekonomija, okoljska ekonomija, razvoj podeželja in preoblikovanje podeželja. Čeprav ima kmetijsko izobrazbo, je sprejel večdisciplinarni pristop v svojem akademskem življenju, saj je opravil tudi magistrski študij ekonomije. Nato je spremenil smer. Trenutno - pravi – vidimo, da so multidisciplinarni študiji vse bolj v ospredju; globalne podnebne spremembe, krize zlasti na področju kmetijstva in prehrane, so naše delo na tem področju postavile v ospredje.

KAKO SE LAHKO UPORABLJA PRISTOP KROŽNEGA GOSPODARSTVA ZA ZMANJŠANJE EMISIJ OGLJIKA V KMETIJSKEM SEKTORJU? KAKŠNE SPECIFIČNE REŠITVE, ZLASTI V ZVEZI S PONOVNO UPORABO IN RECIKLIRANJEM ODPADKOV PREDLAGATE?

Treba je povedati, da se je na žalost s hitrim povečanjem mehanizacije v kmetijstvu povečala tudi uporaba fosilnih goriv v kmetijstvu. Seveda, tudi v industrijskem kmetijstvu. Z uvedbo industrijskega kmetijstva v naša življenja smo se soočili z bolj tehnološko intenzivno proizvodnjo. Zaradi takšnih razmer se je povečala uporaba fosilnih goriv in s tem emisije ogljika tako v industriji kot v kmetijstvu. Seveda nas čakajo resne težave z naraščanjem ogljika. Prav tako je treba navesti, kakšni procesi nas čakajo in kaj moramo storiti. Glavno vprašanje je: zlasti pri širjenju industrijskega kmetijstva, povečevanju kemičnih vnosov in hitrem razvoju v kmetijskih tehnologijah, je uvedba gensko spremenjenih organizmov (GSO) in posebnih semenskih tehnologij v naše življenje povzročila resne težave v zvezi z varnostjo hrane. V zvezi s tem se soočamo tudi s težavami, ki jih povzročata kmetijstvo. Medtem ko podnebne spremembe najbolj vplivajo na kmetijstvo, se bodo ravno te še bolj spremenile, če v kmetijskem sektorju ne bodo izvedene ustrezne spremembe. Zato nas čakajo resne težave na tem področju.

KATERI SO GLAVNI VIRI OGLJIKA V KMETIJSKEM SEKTORJU IN KATERI SO NAJUČINKOVITEJŠE METODE ZA ZMANJŠANJE THE EMISIJ?

Glavna težava: zaradi hitro naraščajočega števila mehanizacijE v kmetijstvu vidimo, da je industrijsko kmetijstvo pridobilo pomembno vlogo v naših življenjih. Drugo pomembno vprašanje je dostop do vode. Enostaven dostop do vode je znatno povečal količin porabe izdelkov. To povzroča naraščanje vodnega odtisa izdelkov iz dneva v dan. To povečanje povzroča izčrpavanje vodnih virov. Poleg tega se pojavlja temeljna težava zaradi globalnih podnebnih sprememb, suše in pomanjkanje vode. Te razmere povzročajo resne težave pri proizvodnji izdelkov, ki zahtevajo veliko vode. Zato je temeljno vprašanje, ki ga je treba rešiti, naslednje: da bi lahko učinkovito uporabili omejene vodne vire, je treba razširiti namakalne sisteme. Poleg tega je treba sprejeti resne ukrepe v smislu upravljanja z vodnimi viri v jezovih in preprečevanja izgube vode. Tehnološke rešitve, ki zmanjšujejo izhlapevanje, je treba razviti za jezove in namakalne kanale. Pomanjkanje vode je torej temeljni problem. Zato se moramo obrniti k metodam, ki uporabljajo vodo učinkoviteje, kot je kapljični namakalni sistemi, in se osredotočiti na izdelke z nizko porabo vode. Če nam to uspe, se lahko kmetijski sektor bolje zaščiti pred globalnimi podnebnimi spremembami. V nasprotnem primeru je treba reči, da je kmetijske odpadke proizvodnje treba oceniti tudi z vidika krožnega gospodarstva. Nekatere od njih je mogoče uporabiti v energetskem sektorju, medtem ko je druge mogoče ponovno ovrednotiti. To na primer počnemo pri kompostu gnojila. Zlasti nekateri kmetijski proizvodi se ponovno ovrednotijo in postanejo uporabni. Na primer, te odpadke lahko spremenimo v gnojila in jih recikliramo v tla. Tako lahko tla pridobijo bolj hranljivo in organsko strukturo.

KAKO LAHKO VKLJUČEVANJE PODNEBNO PAMETNIH KMETIJSKIH TEHNOLOGIJ IN NAČELA KROŽNEGA GOSPODARSTVA POVEČAJO TRAJNOST PRI PROIZVODNJI HRANE?

Pravzaprav ga lahko povzamemo na naslednji način: koncept, imenovan „dvojček transformacije“, se je pojavil pred kratkim. Ta vključuje tako digitalno preobrazbo in zeleno preobrazbo.

together. Tudi kmetijski sektor mora uporabljati digitalno preobrazbo in zeleno preobrazbo hkrati. Zato moramo ta proces usmeriti k bolj okoljsko prijaznejšemu in trajnostnemu kmetijstvu, zlasti z zeleno preobrazbo. To lahko dosežemo z vključitvijo digitalne preobrazbe v kmetijski sektor in učinkovito uporabo tehnologij v kmetijstvu. Pravzaprav, ko rečemo zelena preobrazba, imamo v mislih naslednje: z zeleno preobrazbo se uvaja nova paradigma. Sprejeti moramo resne ukrepe proti pretirani uporabi kemikalij v kmetijstvu, ukrepe glede omejevanja porabe vode ter skrbne in strateške ukrepe v zvezi s prednostnimi izbirami izdelkov. Medtem ko moramo poskrbeti, da bo ta proces učinkovitejši, zlasti z vključevanjem tehnološke podpore in digitalne preobrazbe. Začeti bi morali z ozaveščanjem proizvajalca in potrošnika o tem vprašanju.

KAKŠNO VLOGO IMA VKLJUČEVANJE GOZDARSKEGA IN KMETIJSKEGA SEKTORJA V SKLADU Z NAČELI ZGORNJE MEJE PRI BOJU PROTI PODNEBNIM SPREMEBAM?

Najprej vedno poudarjamo naslednje: naši gozdovi so za nas zelo pomembni. Dejansko se zelena preobrazba začne z varovanjem naših naravnih gozdnih območij. To moramo jasno poudariti. Družba, ki ne more zaščititi svojih gozdov, ne more storiti korakov v zeleni preobrazbi. V tem primeru bi morala biti naša prva prednostna naloga zaščititi te točke, poleg kmetijstva. Morda bi morala biti zaščita naših gozdov najpomembnejši del zelene preobrazbe. Neizogibna suša, ki jo povzročajo podnebne spremembe, in ekstremni meteorološki dogodki, so se v svetu in Turčiji v zadnjih letih hitro povečali.

KAKO LAHKO ZMANJŠAMO ŠTEVILO POPLAV?

To lahko dosežemo z ohranjanjem vegetacije in zaščito zelenih površin. Povečanje gozdnih površin je pri tem zelo pomembno. V Turčiji se v zadnjih letih gozdne površine povečujejo, vendar se gozdnatost zmanjšuje. Gozdovi so pomembni ponori ogljika, zlasti v globalnem boju proti podnebnim spremembam. Da bi ta območja zaščitili, se moramo izogibati škodovanju kakovosti gozdov. Turčija in svet na gozdove ne smeta gledati kot na vir goriv ali surovin za druge sektorje. Menim, da bi bilo treba sprejeti ukrepe in ozaveščati na tej točki.